

פרק כ"ג

יחידה 48 - מעמד הפרידה הראשון של יהושע מעם ישראל (א'-ט"ז)

84 ספר יהושע | פרק כ"ג

4. מתחו קו בין המילה או המשפט להסבר:

- "הים הגדול".
- "ראשית".
- "לבלית טור מנגנו ימון ושמאל".
- "איש אחד מכם ירדוף אלקי".
- "האדמה הטובה".
- "וחרה אף ה' בכמ".

- ה' יענס עליכם
- תהיו חזקים פי אלף מאויביכם
- ים התיכון
- כינוי לארץ ישראל
- מנהיגיו
- לשמוע בקולו
- ולנהוג על פי הכתוב בתורתו

83 ספר יהושע | פרק כ"ג

פרק כ"ג

ספר יהושע		חלוקת הארץ		כיבוש הארץ		הגביה לארץ	
סוף ימי יהושע	המנוח	עיר	עיר	סיכום	המשך	ראשית	הכיבוש
הבית	בגבר	המקלט	בשילה	בגלגל	החלוקה	הכיבוש	הכיבוש
בשכם	הירדן	המלטים	המקלט	בגלגל	בשילה	הכיבוש	הכיבוש
כ"ד	כ"ג	כ"ב	כ"א	כ"ז	כ"ז	כ"א	כ"א

יחידה 48 - מעמד הפרידה הראשון של יהושע מעם ישראל (א'-ט"ז)

1. השלילו את המשפט הבא: יהושע קרא לכל _____

2. יהושע אמר לעם ישראל כמה עניינים. כתבו בלשונכם:

א. בפסוקים א-ה יהושע מספר לעם ישראל מה קרה בימיו ומבטיח להם מה יקרה בעתיד. מה ההבטחה שיהושע מבטיח לעם ישראל? [פסוק ה'] _____

ב. בפסוקים ו-יג יהושע מזהיר את עם ישראל. ממה הוא מזהיר אותם? _____

ג. בפסוקים יד-טו יהושע אומר לעם ישראל שאם עם ישראל יחסא הוא יענש. מה יהיה עונשו? _____

3. מה המסר המרכזי שיהושע רוצה ללמד את ראשי העם? _____

באני קלים

הדגמה (פסוק ח) - ד' ירדוף ויכה את הארבים. **המשמעות** (פסוק ז') - שסות של מלכודת שבין מהמסים בידיהם. **לשונות בדידים** (פסוק ז') - לטוט דוקיני של חפון מכה. **עצמים בעצמם** (פסוק ז') - קדים הפועלים בין ומסאבים לה.

הקדמה

בספר דברים, שתוכנו נאמר לישראל ערב כניסתם לארץ, מוזהר עם ישראל מפני הסכנות הצפויות לו בארץ. אחד הביטויים החזקים לכך נאמר בפרשת "והיה אם שמוע" (דברים פרק י"א), שאנו אומרים פעמיים ביום, שעיקרה מלמד על הטובה, הברכה והשפע הניתנים להולך בדרך ה', ועל הרעה הבאה על העוזב את דרך ה'.

קיימות הקבלות רבות בין פסוקים בפרקנו לבין פסוקים לאורך ספר דברים.⁵⁴

עיסוק בתכנים המרכזיים

נקודות לדיון

1. מה הנקודה המרכזית בנאום יהושע למנהיגי העם?
2. מדוע צריך לשמור על מרחק מהגויים המתגוררים בארץ?

54 כגון דברים ג', כ"ב; ד', ל"ח; י"א, י"ז; כ"ט, א'-ד'.

אפשרויות למענה ולדיון

הנקודה המרכזית בפנייתו של יהושע למנהיגי העם היא שיש לסיים את כיבוש הארץ ולהיזהר מיושבי הארץ.

בדבריו מבהיר יהושע שלעם ישראל ולקב"ה יש קשר מוחלט שאינו ניתן להתרה. החיבור בין ישראל לקב"ה הוא טבעי וטבוע בתוך מעמקי נשמת העם, ועל עם ישראל לשמור על הקשר הטבעי הזה ולפתח אותו. כחלק משמירה על קשר זה, יהושע מזהיר אותם שלא להתחתן עם יושבי הארץ, שכן ההתקרבות ליושבי הארץ תביא את עם ישראל לידי עבודה זרה.

ההתיישבות בארץ הולכת יד ביד עם השמירה על מצוות ה'. לכן, אם ישראל לא ישמרו על הקשר, הקב"ה ירחיק אותם באופן טבעי מעל אדמתם.

המסרים העולים מן היחידה

שכר ועונש: יהושע אומר לעם ישראל שאם ילכו בדרך ה', ה' ישפיע עליהם שפע טובה וברכה. מאידך, אם יעזבו את ה' וילכו אחרי אלוהים אחרים, ה' יעזוב אותם ויגלה אותם מארץ ישראל.⁵⁵

הצעות להמחשה ולהרחבה

משימה: להגדיל את המשפט הבא "אִישׁ אֶחָד מֵכֶם יִרְדֹּף אֶלְךָ". המשימה היא "ציירו את הפסוק הבא והדגישו את המילים".

שאלת הפנמה: לפני ההתיישבות בארץ, רצה דניאל להתחזק באמונה בקב"ה. כתבו מספר רעיונות כיצד יכול דניאל להתחזק באמונה בקב"ה. את הרעיונות שכתבו התלמידים ניתן לאסוף ולתלות על קיר הכיתה.

55 ניתן להרחיב בכך ולומר שהחטא עצמו הוא העונש. כלומר, אם עם ישראל לא יתאמצו לרשת את הארץ וישאירו בה את עמי כנען, התוצאה תהיה שעמי כנען יישארו בארץ ויגרמו לעם ישראל לסבל, שבסופו של דבר יוביל לכך שהארץ לא תהיה בידי ישראל.